

Hefter László: Köblitz Birgit és Szilcz Mariann

Kiállítás megnyitó, Piramis galéria, Budapest, 2005

Forrás:

<http://www.hefterlaszlo.hu/publikaciok/index.php?mid=14ca983df153b5>

Két olyan Céhbeli és vérbeli művészt szeretnék bemutatni Önöknek Köblitz Birgitet és Szilcz Mariannt, akiknek talán már a bölcsőjük is üvegből volt. Elismert művészek (mesterek és tanítók) akik több évtizedes munkásságukban az üveget választották alkotótársuknak.

Az üveg önmagában való látványossága csínosságát megjelenésének artistikuma válik spirituálissá kezükben, feltöltődve a lélek melegségével, gazdagodva a mesterség fogásaival, az alkotószellem szabadságával és játékosságával.

Akinek birtokába kerül egy ilyen spirituális tárgy, kincshez jut, nem csak anyagi értelemben, az érzelmek, a felfedezés, a kinyilatkozás olyan találománya lesz az övé, amellyel személyes bensőséges párbeszédet folytathat, sugárzó energiáit magába olvaszthatja, saját szellemi energiáit pedig megsokszorozhatja.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ha közel vagyok Köblitz Birgit munkáihoz, jól érzem magam. Átérzem azt az intimitást, és a kölcsönhatást, amivel ő van a szobraival. Győzőm érdeklődéssel és értem azoknak a szellemi mozgatóerőknek irányait, amelyek gondolkodását befolyásolják. Az üvegművészek, üvegszobrásznak színekkel, fényekkel és az üveg anyagjának egymásra hatásával dolgoznak. Kapcsolatokat alakít ki a fényvel, megformálja azt, minden munkájában másként és másképp. Köblitz Birgit tud bánni a fényvel. Képes átültetni egy olyan dimenzióba, ahol a felfoghatatlan fénysebesség lelassul, tömörödik, formába kényszerül, maga alakul formává.

És ez még nem elég, mert jönnek a színek, emberi írásjelek hatásait keltve a gesztusok erőteljes lendületével átszövik, átjárják szobraikat és sugárzóvá teszik önmagukat. A fény statikus, a szín szétáradó és beszédes, személyesen hozzánk szóló lesz. Köblitz Birgitznél az alkotás szellemi kemény magja mindig szem előtt lebeg, a formát belülről érzi, annak metamorfózisa átalakulása a kemence tűzében, vagy bármely más munkafolyamatban szigorú keretek között marad.

Mégis úgy születnek és kapnak végső formát szobrai, ahogy a természet teremti a köveket, vizek sodrában lesimítva, tüzek pokláiban nemesítve, vagy magas hegyekről lezúdulva szilánkokra törve. Munkái találkozásokról, elvárásokról, az összeütközések ellentmondásairól, a külsőségek falait sokszor áttörő indulatokról szólnak. És szólnak a szeretetről, mesékről megbékélésekről, belenyugvásokról és kiegyezésekről is.

Vannak, amelyek egy ágaskodó vertikális formába sűrűsödve, égisz jelként mozdulatlanul állnak előttünk, de vannak olyanok is, amelyek átveszik a fény irányt mutató lendületét, mozgásérzeteket keltenek, szétszóródnak a vízszintes térben, egészen a látóhatárig, a továbblépés, horizonton túli szerteágazó lehetőségeit sejtetve. Köblitz Birgit fáradhatatlanul úton van.

Képzelete visszatér azokra a helyekre, ahol járt, vagy ahol talán megfordult gyermekkorában. Más kultúrák eszenciáit, örök üzeneteit, más környezetek, tájak magatartásformák és más művészetek varázsait hozza haza saját mai környezetébe. A tárgyak, az élmények emlékképeit fokozatosan megtisztítja a helyi vonatkozásoktól, saját világot épít belőlük, olyant, amelyek az üveghez kapcsolódva, elüvegesedve lépnek ki a lineáris időből, és kapnak új, örök szellemi tartalmakat.

Ez a szellemi tartalom hosszú időn keresztül belül a szívben fejlődik ki, rendeződik, formálódik és összeadódik mindennel, ami a hétköznapi élet végtelenül hosszú, várakozásterhes, de mégis pillanatként tovatűnő jelenéből rájuk ragad. Ezernyi részek rakódnak össze, hatják át egymást és alakulnak pillanatba sűrítve, önmagát mutató saját törvényei szerint ható új egésszé.

Köblitz Birgit munkái az emberi szellem által nemesített, színes kézjegyeket viselő egyéniségek spirituális kristálytömbök, amelyek a természettel való kiegyezés elkerülhetetlenségét sugározzák. Ebben rejlik előrelátást tükröző szent tartalmuk. Szobrainak lelke van, amelyek megtették az első lépéseket, egyenlővé váltak a természettel. Kövessük őket.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A művészeknek van egy kötelességük, el kell menniük időnként az emberek közé, és vallomást kell tenniük. Túl kell lépni a kitárulkozás szorongásos, ellentmondásos állapotán. Az érdeklődő, a befogadó ítélőszéke elé kell állnia örömeivel és bánataival, színes és színtelen, zavaros és tragikus, bölcs és szenvedélyes, hívő és gyalgó gondolataival és megnyilvánulásaival. Mi nézők szeretjük látni a napsugarakat, de az elementárisan szétáradó viharokat is.

Szilcz Mariannál minden együtt van. A szépség, a harmónia és a fenség, de a kétségbeesés az aggodalom és a disszonáns ütközés is. Ez maga az élet.

Ebből teremődik bennünk, a befogadókban a tárgyak leendő birtokosaiban egy olyan atmoszféra, ami talán a művész szándéka szerint gondolkodásunkat, cselekedeteinket jobb irányba viszi. Szilcz Mariann munkái erős lelki tettek, amelyek poétikájának lényegét megfogalmazni nem könnyű. Egyszer olyan úton halad, és ez nekem személyesen nagyon szimpatikus, ahol elveszi a tárgyak funkcióit, használati értékeit, egyéniséget ad nekik, a harmónia, a szépség, a dekorativitás kap hangsúlyt.

Lehelet halk opálos csipkézetek, visszafogott érintések, fénytítkok, a befelé fordulás, önmaga megismerésének nagyon személyes suttogó, messziről csak a szellőkkel közlekedő varázslatai ezek. Elmélyült a végtelen időben létező örömök kristályosodnak, fénylenek fel, halkulnak és érnek partot merengő, kisimuló hullámokba csendesedve. Egyidejűleg torlódik össze a gondolat, a kéz intelligenciája, a lélek megtisztulásával és lesz igaz most és mindörökké.

Egyszer olyan úton halad, ami kisé megrémít és talán nevetséges is, de...és ez a lényeg, komoly dolog. Madarak parttalan eklektikaként vannak jelen munkáiban, játékosak, kedvesek, de végtelenül szomorúak és elesettek is. Ott vannak felelőtlennek tűnő fantáziálásként a társművészetek specifikus jegyeinek használatában rejlő ellentmondásokkal. Minden számomra negatívumot, azonban átértelmez egy mélyen érzelmi, filozófiai elemekkel átszőtt, a felelősség terheit viselő és vállaló magatartás.

Mi maradt meg a természetből? Mi maradt meg az emberségünkből? Mi maradt meg a felelősség vállalásainkból?

Kérdések ezek? Szilcz Mariann nem válaszol kérdésekre, árad belőle féktelenül a kinyilatkoztatás, demonstrációs táblákat felmutatva. "Higgyetek nekem, vagy nevessetek" erre szántam minden munkámat. Mert a fojtó hallgatásnál nincs rosszabb. Ugyanígy áraszt el mindent az anyagok sokféleségével festészeti és szobrászati hatásmechanizmusok tanult, ideák, rögzült szokások egymásra hatásának fonákságaival, de közben gyűjti a fényt és árnyékos helyekre világít. Képzelete egyszerre vonz, és kételyeket ébreszt. Totális kitárulkozás ez. Ami azonban úgy felül van írva szeretettel, áradó érzelemmel, játékossággal, keresetlen bájjal, a kreativitás mindent elsöprő sodrásával, hogy nem is vitás, művészeti értékük, egyediségük, fontosságuk és nekünk valóságok. Azért, mert mai életünkről szólnak, tükröt tartva elénk.

Hefter László
2005. február 22.